

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev 435/06
12.04.2006. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Nikole Stanojevića, predsednika veća, Mihaila Rulića, Zvezdane Lutovac, Slobodana Dražića i Slobodana Spasića, članova veća, u pravnoj stvari tužioca AA, koga zastupa AB, advokat, protiv tuženog BB, koga zastupa BV, adv., radi poništaja usmenog testamenta, rešavajući o reviziji tužioca izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Zrenjaninu Gž.1362/05 od 14.11.2005. godine, u sednici veća održanoj 12.4.2006. godine, doneo je

P R E S U D U

ODBIJA SE kao neosnovana revizija tužioca izjavljena protiv presude Okružnog suda u Zrenjaninu Gž.1362/05 od 14.11.2005. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Opštinskog suda u Zrenjaninu P.2775/03 od 23.3.2005. godine usvojen je tužbeni zahtev i utvrđeno da je usmeni testament pred svedocima pok. PP datiran od 21.3.2001. godine ništav, te je tuženi obavezan da tužiocu naknadi troškove postupka u iznosu od 67.000,00 dinara u roku od 15 dana pod pretnjom izvršenja.

Rešavajući po žalbi tuženog izjavljenoj protiv te presude, Okružni sud u Zrenjaninu je presudom Gž.1362/05 od 14.11.2005. godine u stavu prvom izreke žalbu tužioca usvojio i preinačio prvostepenu presudu tako što je u celosti odbio tužbeni zahtev tužioca kojim je tražio da se utvrdi da je ništav usmeni testament pred svedocima pok. PP od 21.3.2001. godine. U stavu drugom izreke tužilac je obavezan da plati tuženom troškove prvostepenog postupka u iznosu od 48.000,00 dinara i troškove žalbenog postupka u iznosu od 15.000,00 dinara, sve u roku od 15 dana pod pretnjom prinudnog izvršenja.

Protiv te presude Okružnog suda u Zrenjaninu tužilac je blagovremeno izjavio reviziju zbog pogrešne primene materijalnog prava.

Ispitujući pobijanu presudu u smislu čl.399. Zakona o parničnom postupku ("Službeni glasnik RS" br.125/04), Vrhovni sud je našao da je revizija neosnovana.

U provedenom postupku nije učinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz čl.361. st.2. tač.9. ZPP, na koju revizijski sud pazi po službenoj dužnosti.

Razlozi revizije o pogrešnoj primeni materijalnog prava nisu osnovani.

U postupku pred prvostepenim sudom utvrđeno je da je sada pok. PP prvi put operisana u junu mesecu 1999. godine, kada joj je odstranjena desna dojka zbog malignog procesa koji je zahvatio i desnu pazušnu jamu. Njeno sledeće javljanje lekaru bilo je 17.11.2000. godine, kada je postavljena sumnja da postoji recidiv, te je upućena na određene analize, a na kontrolnom pregledu od 21.11.2000. godine potvrđeno je se u njenoj jetri nalaze metastaze. Zbog pogoršanog zdravstvenog stanja ležala je na hirurgiji od 15.3. do 19.3.2001. godine i primala infuzionu terapiju, tako da je došlo do prividnog poboljšanja njenog zdravstvenog stanja. U takvom stanju 18.3.2001. godine, dok je ležala na hirurgiji, izrazila je želju da se sačini testament, te je u to ime pozvala advokata, i pred njim izrazila želju da svoju imovinu ostavi iza smrti svom sestriću GG, ovde tuženom, koji je inače bio uz nju za sve vreme njene bolesti. Međutim, sastavljeni testament od strane advokata pok. PP nije uspela da potpiše zbog nemoći. Sutradan pok. PP je otpuštena iz bolnice i vraćena kući jer nije bilo više nikakve potrebe za bilo kakvu hiruršku intervenciju. U takvom stanju, sa izvesnim smrtnim ishodom bolesti ona u svojoj kući da na 21.3.2001. godine pred tri istovremeno prisutna svedoka, pokazujući na tužioca izjavila svoju volju da svu imovinu ostavlja njemu. Tako izražena poslednja volja pok. PP je sadržana u pismenoj izjavi koju su potpisali prisutni svedoci DD, ĐĐ i EE. Prema nalazu sudskog veštaka neuropsihijatra, pok. PP je bila testamentalno sposobna u vreme dok je ležala na hirurgiji i izjavila želju da preko advokata sačini testament, ali nije imala snage da sedi u postelji i uz odgovarajuću pravnu formalnost da potpiše svoju poslednju i neopozivu odluku. Ista je takođe bila testamentalno sposobna i u vreme sačinjavanja usmenog testamenta, jer je bilo mnogo jednostavnije da pred njoj poznatim ljudima ponovi sve ono što je nekoliko dana ranije, dok je bila u bolnici, već saopštila. Zaveštalac PP umrla je __.2001. godine.

Polazeći od tako utvrđenog činjeničnog stanja, koje se prema odredbi čl.398. st.2. ZPP revizijom ne može pobijati, pravilan je stav drugostepenog suda da je sporni usmeni testament pravno valjan, jer je sačinjen u situaciji kada je zaveštalac PP bila teško bolesna, na pet dana pred njenu smrt, kada nije bilo nikakvih uslova da sačini testament u drugoj zakonom propisanoj formi, te je pravilno primenio materijalno pravo kada je prvostepenu presudu preinačio i tužbeni zahtev odbio kao neosnovan.

Naime, prema odredbi čl.110. st.1. Zakona o nasljeđivanju, predviđeno je da zaveštalac može poslednju volju usmeno izreći pred tri istovremeno prisutna svedoka ako zbog izuzetnih prilika ne može sačiniti pismeno zaveštanje. Izuzetne prilike u smislu ove zakonske odredbe smatraju se sve okolnosti, kako objektivne, tako i subjektivne prirode, usled kojih testator nije bio u mogućnosti da napravi redovan testament. U ovom slučaju postojale su izuzetne prilike jer pok. PP zbog svoje slabosti nije bila u stanju na tri dana pre sačinjavanja spornog usmenog testamenta, dok je ležala u bolnici, da potpiše testament koji je sačinio advokat izražavajući njenu poslednju volju. Za ocenu postojanja izuzetnih prilika, merodavan je i protek vremena od kada je ostavilac podstaknut svojom bolešću raspolagao svojom imovinom za slučaj smrti usmenim testamentom, pa do časa njegove smrti. U situaciji kada je pok. PP sutradan otpuštena iz bolnice kao beznadežan slučaj, te da je sporni usmeni testament sačinjen dva dana nakon toga, a da je umrla nakon pet dana od sačinjavanja testamenta, onda se s obzirom na ovakav kratak vremenski interval ima uzeti da su postale takve subjektivne i objektivne okolnosti, u kojima zaveštaocu nije preostalo ništa drugo nego da postupi tako što će sačiniti usmeni testament.

Sa navedenih razloga, neosnovano se revizijom ističe da čitava situacija oko bolesti pok. PP se ne može okvalifikovati kao izuzetna prilika, te da postoje zakonski razlozi za poništaj testamenta.

Odredbom čl.405. st.1. ZPP, odlučeno je kao u izreci presude.

Predsednik veća – sudija

Nikola Stanojević, s.r.

Za tačnost otpravka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

dm